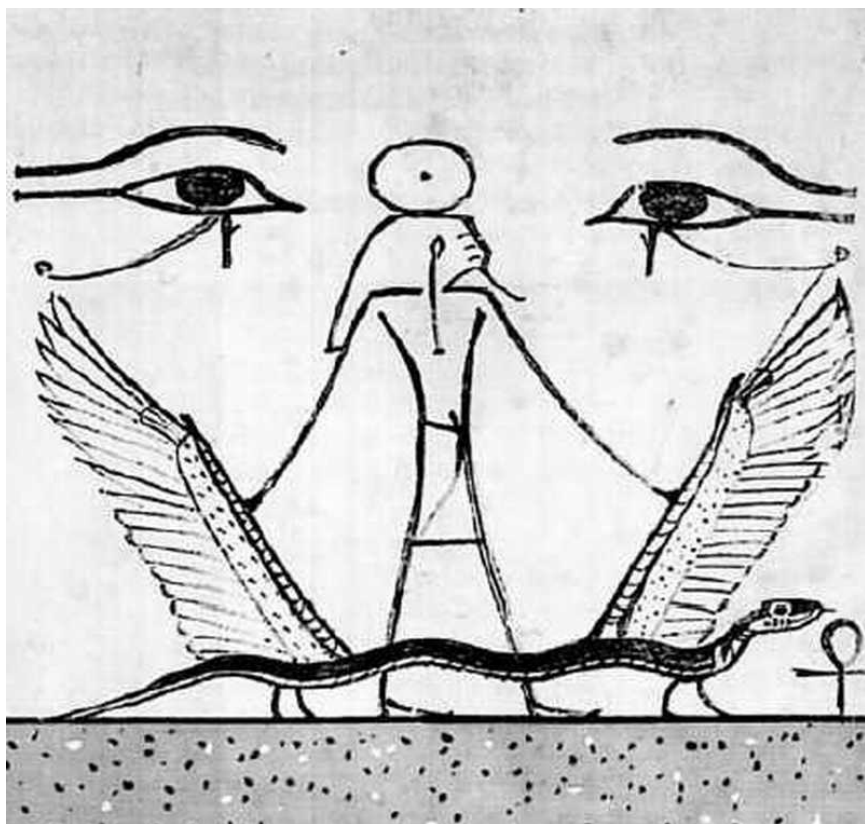

Od věčnosti k věčnosti

VĚDĚT – MOCI – CHTÍT – ODVÁŽIT SE – JEDNAT – MLČET

Toto vyobrazení z hrobky Thutmose III. (Thot znamená [znovu]zrozen) může být vykládáno různými způsoby. Doslovně tu stojí: „On je strážce života“ nebo „On patří opravdu životu“. Obraz ukazuje, jak král ovládá hada podsvětí Apophise a jak dál kráčí k životu (znak Ankh) pod ochraňujícím dvojným Horovým okem. Aby se stal „Osirisem“, jsou nutné všechny síly ducha a přírody. Obraz lze pojímat zároveň jako symbol pro povznesení osvobozených nad čas a pomíjivost.

Červená nit všech zasvěcujících učení od počátku časů až do „konce dnů“ je stejná pro všechna stvoření, všechny kultury a všechna místa ve všech světech. Od jednoho dne stvoření k dalšímu – od jedné otáčky spirály ke druhé – platí slova, která se s obměnami zachovávají od dob Zarathustry: vědět – moci – chtít – odvázat se – jednat – mlčet.

V dávných dobách se vyvíjelo vědomí člověka, který se blížil zasvěcení, z tělesného pocitu, z animální, animistické části člověka. Dalo by se říci: Opona mystérií se pozvolna zvedala. Začalo to takzvanou kořenovou čakrou, potom se stoupalo přes srdeční čakru k hlavě, ke korunování „korunní čakry“. Především v buddhismu to vede ke známému zobrazování Buddhy se šperkem na hlavě v podobě smrkové šišky jako symbolu pro epifýzu (šišinku mozkovou) neboli pinealis – malou žlázu s vnitřní sekrecí zformovanou jako smrková šiška, která se nalézá ve středním mozku.

Avšak od počátku našeho letopočtu, který je také začátkem mentálního rozvoje jednotlivce, se průběh vývoje stále více obrací.

Z nehlubších vrstev bytosti vystupuje – nejprve možná nepozorovaně – touha po pochopení a záchraně. Ačkoliv tomu člověk ještě nerozumí, hluboce jím to pohne. A na všechny takto zapříčiněné nové zkušenosti reaguje intelekt, na což pak také odpovídá srdce. Ze spojení srdce a hlavy se vyvíjí čištění, tento proces ovlivní nakonec také všechny fyzické orgány a promění je, dokonce i instinktivní síly, které působily „v hloubi“. Evangelia symbolicky ukazují tento přechod k cestě iniciace nové doby následovně:

„A opona chrámu se trhá na dvě části, od shora až dolů“ (Mark 15, 38). Řecké slovo „naós“, překládané obvykle jako „chrám“ nebo „templ“, vlastně znamená „nejsvětější svátost“. Jazykově je to příbuzné se slovem „lod“ a upomíná to jak na archu mojžíšského židovského svazu, tak Noemovu archu a samozřejmě na loď křesťanských církví. Tak je zpečetěn nový svazek – nový zákon.

Zatímco v antice znamenala nová funkce pinealis korunování iniciačního procesu, dnes platí jako vstupní podmínka.

Strnulá sfinga symbolizuje tajemnou cestu, která je iluzí, dokud člověk vidí jen látkovou stranu věci. V této souvislosti může být havran chápán jako útok na předsudky a neporozumění (atributy v popředí). Lebka je od pradávna symbolem sebepoznání a náhledu, „že člověku je určeno jednou zemřít“. Ve světle endury se však člověk svůj život a své bytí ve světě učí vidět v nedotknutelné božské souvislosti.

Tomuto prvnímu kroku říkali staří rosenkrucciáni 17. století „být z Boha zrozen“. Univerzální obnovující síla působí tedy až do mrku kostí a ledvin.

Pinealis je jako most mezi smyslově organickým a nadsmyslovým, mezi fyzickým a duchovním, mezi lidským a božským světem. Kdo se zabývá lidským tělem nejen akademicky, může poznat, jak čistá kosmická nebo univerzální duchovní energie v pinealis aktivuje tvorbu hormonu, který je důležitý pro

tvorbu a řízení všech ostatních hormonů. Toky hormonů, které souvisí s vnímáním sebe sama a okolí, jsou závislé na tomto jednom hormonu a odehrávají se – hrubě zjednodušeně – v podstatě ve středním mozku. Identita, sebeuskutečnění a rozmnožování „visí“ na řetězu (řeky „hormon“ je „řetěz“), který vede z pinealis přes hypofýzu, štítnou žlázu a brzlík až k ledvinám. Základem biblické symboliky jsou tedy také přirozené fyziologické procesy. Most tvořený pinealis neboli spojení

(religio) člověka s božskými silami se v dřívějších dobách symbolicky vyjadřovalo pokrývkami hlavy, jako špičatými čepicemi (u trpaslíka nebo kouzelníka), královskou korunou s „korunní oblohou“ (s křížem na oblouku jako znakem duchovního ohně) nebo kapucí tibetských či jiných mnišských řádů.

ČISTÉ MYŠLENÍ, ČISTÉ SRDCE, ČISTÉ ROZLIŠOVÁNÍ

Jedním z prvních kroků je očista myšlení. Tím se může hlava pozvolna transformovat ve „svatyni hlavy“. Proto se závoj nevědomosti roztrhne „od shora“. Důležitost srdce pro proces zasvěcení se dnes sotva musí vysvětlovat: Růžová vlna lidové esoteriky, uvedena hnutím „Flower Power“ – „make love not war“¹ –, poukázala již před desítkami let na různé možnosti jít „stezku srdce“. Tím se u mnohých lidí dosáhlo otevření pro jiné vibrace vědomí. Očista srdce stojí v centru zasvěcení, stejně jako jiskra Ducha v centru mikrokosmu. Nová, čistá schopnost rozlišovat přesahuje osobní sympatie a antipatie a zaměřuje se na blaho všech.

Intelektuální vědění, ať již je jakkoliv cenné, přivolává velké protisíly,

jestliže není zvnitřněno, jestliže se nestane oduševnělým a prožitým poznáním, to znamená „mocí“. Nemůžeme však říci: „Protože přece všechno spočívá na vnitřním poznání – Gnosi, chci se zřící všeho vědění z knih a chci usilovat jen o vnitřní poznání.“

„Vědět a moci tvoří pár.“ V citátu Zarathustry je základem iniciace, sebezasvěcení, potřebná vůle a úsilí. Tím se stavíme před druhý pár pojmů tohoto citátu: chtít a odvážit se. Nestačí hodně vědět, znát stezku, mít široký rozhled a hluboké vědecké či jazykové znalosti, přehled o světě. Kdo cestu nejde skutečně, stojí. Ani vysněná přání, ani nadšené zapálení, ani následování duchovní nauky nebo tradice, ani vyznání nebo uložené zákony zde nedostačují. „Chtít“ znamená: rozumět ideálu, vnitřně jej pochopit, zvolit ho jako cíl a denně se rozhodovat jej dosáhnout.

OD ČISTÉHO MYŠLENÍ K ČISTÉMU JEDNÁNÍ

U každé stezky zasvěcení jde o „překonání“. To znamená odvrátit se od pána tohoto světa a plně se obrátit k pánu všech světů. Totiž: Co je pro původní říši vítězstvím, znamená pro pána tohoto světa ztrátu.

Podstata alchymie

„Soustavným cvičením schopnosti pozorovat a myslet logicky – avšak také meditací – dosáhne neofyt stupňů, jež vedou k VĚDĚNÍ.

Naivní imitace přírodních procesů, zručnost spojená s genialitou; k tomu světlo hojných zkušeností mu umožní MOCI.

V uskutečnění bude pak ještě potřebovat trpělivost, stálost, odolnost a neotřesitelnou vůli. Smělý a odhodlaný utvoří z robustní víry jistotu a důvěru ke všemu SE ODVÁŽIT.

Konečně když jsou mnohá léta snahy korunována úspěchem, začne se moudrý, pln opovržení k marnosti tohoto světa, blížit pokořeným a vyděděncům – všemu tomu, co zde na zemi trpí, bojuje, naříká a zoufá. Jako anonymní a němý učedník věčně trvajících přírody, jako apoštol bezmezného milosrdenství a lásky bude věrný svému slibu mlčenlivosti.

Ve věděni a dobročinnosti musí adept navždy MLČET.

„Scire – potere – udere – tacete“

A který pán se rád zřekne svého lidu, jenž zdůvodňuje jeho moc? Je tedy samozřejmé, že se na cestě zasvěcení vynoří také překážky. Jinak řečeno: Překonat přírodu vyžaduje svou cenu. Proto chceme také říci: Být připraven tuto cenu „zaplatit“. A protože tyto požadavky nelze ocenit, ani odhadnout či předvídat, kdy a v jakých podobách přijdou, je nezbytné se napřed vnitřně a zásadně odvrátit od tohoto známého

světa a bez výhrady se obrátit k novému neznámému světu.

Pak platí: odvážit se udělat skok podle slov z Markova evangelia 10/21: „Prodej vše, co máš, a (...) následuj mě.“ To je skok do studené vody a současně také do planoucího ohně – skok bez výhrad. Tak se stává nejprve jen nadšené „chtít“ živým „odvážit se“.

Jde tedy o to, přislíbené skutečně činit a vytrvat v tom. Pak je

vnitřní koloběh živen každodenním aktivním obracením se, takže „odvážit se“ a „jednat“ rovněž stále znovu obnovují a posilují „moci“ a „vědět“. Tím se daří stále lépe „jednat“. A když je v tomto smyslu „nouze nejvyšší“, jak praví přísloví, pak „je také pomoc nejbližší“, totiž zvláštní pomoc Bratrstva.

Ve zmíněném citátu Zarathustry se na posledním místě jmenuje „mlčet“. To obsahuje tři aspekty. Jeden aspekt je následování Krista v životním postoji: „Ne má, ale tvá vůle se staň.“ (Evangelium podle Lukáše, 22/42.)

Dalším aspektem je vnitřní ticho, inteligentní diskrétnost, mlčenlivost, která vyvolává a provokuje co možno nejméně protisíl. Třetím aspektem je mlčení, jenž je vlastní těm, kteří vědí a jednají, aniž by se nechali odchyliť ostatními věcmi.

ALCHYMICKÁ FORMULE: PROSÍM ČTI, JEDNEJ A NALEZNI

Devizou starých alchymistů bylo: „Ora, lege, lege, lege, relege, labora et invenies“ – „pros, čti, čti, čti, ještě jednou čti, pracuj a nalezněš.“ Fulcanelli, jeden z největších alchymistů, napsal knihu *Tajemství katedrál*². Tato kniha poukazuje

na souvislost mezi vnější alchymí, cestou zasvěcení jednotlivého člověka a vývojem celého světa a lidstva. V závěru Fulcanelli cituje Zarathustru a vysvětluje k tomu shodně s východiskem výše popsané metafyzické stezky:

„Nestačí být horlivý, aktivní a vytrvalý, pokud člověk postrádá solidní princip, konkrétní základ, jestliže nezměrné nadšení zaslepuje rozum, jestliže nafoukanost si podrobuje soudnost. (...) Poznání mystérií vyžaduje přiměřenost a důkladnost; bystrost a důvtip při pozorování skutečnosti; zdravého, vyrovnaného a logického ducha; živou, ale ne exaltovanou obrazotvornost; planoucí touhu v čistém srdci. Kromě toho požaduje tu největší jednoduchost, a absolutní netečnost vůči všem teoriím, systémům a hypotézám, které se všeobecně bez kontroly přebírají v důvěřivosti ke všem vytištěným knihám nebo z úcty k jejich autorům. Poznání chce, aby se kandidáti naučili více myslet vlastní hlavou a méně hlavami ostatních. (...)

Konečně když jsou mnohá léta snahy korunována úspěchem, začne se moudrý, pln opovržení k marnosti tohoto světa, blížit pokořeným a vyděděncům – všemu tomu, co zde na zemi trpí, bojuje, naříká

Čtyři důležité stupně na stezce, *očista*, *zasvěcení*, *osvícení* a *osvobození*, se shodují s rozličnými stadii alchymického procesu. Veškerá síla nezbytná pro stezku přichází ze sedmerého Světla, na které jsou nasměrováni moudří z tohoto vyobrazení.

a zoufá. Jako anonymní a němý učedník věčně trvajících přírody, jako apoštol bezmezného milosrdenství a lásky bude věrný svému slibu mlčenlivosti. – Ve vědění a dobročinnosti musí adept navždy mlčet.“

Ať již se zvolí fyzická a metafyzická stezka alchymistů, nebo metafyzická cesta sama: Obě cesty jsou založeny na pradávnejší tradici „pádu“ a „návratu k Otci“, která se

Rytíř se zdviženým mečem je pěknou metaforou pro náš článek: Přílba představuje *vědět*; lev v srdci symbolizuje *odvahu* a *smělost*; vztyčený meč vyjadřuje sílu činu v Kristu; a řemen přílby přes bradu je symbolem pro *mlčení*. Paříž, Notre Dame, střední portál: *Pravidelné tělo*.

přes mnohé úpravy také v „ortodoxní“ židovsko-křesťanské nauce stále ještě promítá do dnešní doby. Je to univerzální tradice, která je nezávislá na dogmatech a autoritách, době a kultuře a v univerzálním učení se jmenuje hermetika – podle Herma Trismegista. Pod jménem Herma existuje velký počet dochovaných spisů. Mezi nimi se nacházejí rovněž Definice Herma Trismegista

pro Asklepia. Zde zaznívá na egyptské půdě ve třetím století po Kristu totéž, co řekl Zarathustra ve staré Persii o devět století dříve. Hermes pravil Asklepiovi:

„Máte možnost se osvobodit; neboť vše je vám dáno. (...) Máte také svobodu nechtít pochopit nic. A máte svobodu mít nedostatek víry a být svedeni, takže pochopíte opak pravých věcí. (...) Avšak vy sami se můžete stát Bohem, chcete-li; neboť to je možné. Proto:

chtějte, pochopte, uvěřte, milujte a stanete se jím!“

V podstatě se to shoduje s tradovaným mottem Zarathustry: „věděť a moci – chtít a odvážit se – jednat a mlčet“.

¹ Síla květiny – Milujte se, nebojujte.

² Pozn.: V ČR vydáno v roce 1992 nakladatelstvím TRIGON v Praze.